

11. 7. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

10 otázek pro ... Martina Svatoše

JUDr. Martin Svatoš, Ph.D. se rozhodl zasvětit svůj profesní život na jedné straně praxi zapsaného mediátora a rozhodce, a na straně druhé akademické činnosti na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, kde působí jako vedoucí Centra pro mimosoudní řešení sporů. Je členem předsednictva Rozhodčího soudu při HKČR a AKČR. S více než 600 mediacemi patří mezi nejzkušenější odborníky na obchodní mediaci ve střední Evropě. O mediacích, arbitrážích a vyjednávání přednáší na celé řadě prestižních univerzit po celém světě a na stejné téma pravidelně publikuje. Vede také komerční kurzy mediace a vyjednávání.

Absolvoval Právnickou fakultu pařížské Sorbonny a pražské Univerzity Karlovy, studoval také na Cornell Law School.

1. Co máte na své práci nejraději?

To, že svým klientům umožňuji najít skutečné řešení jejich problémů. Výstupem z mediací je dohoda, která řeší skutečné potřeby stran, a to tady a teď. Sekundárně ale také dochází k uhlazování a zlepšování vztahů. A ty lidské příběhy jsou někdy tou nejlepší odměnou. Často se mi stane, že mě s odstupem mnoha měsíců osloví strany s poděkováním, že během mediace udělaly skvělé rozhodnutí, když spor ukončily.

Současně mě baví, že poznatky z praxe mohu dále předávat studentům na Právnické fakultě UK. Díky tomu mohu sdílet své zkušenosti s budoucí právní generací a snad ji i trochu formovat.

2. Největší pracovní úspěch?

V akademické sféře rádím hodně vysoko pozvání přednášet na Georgetown University ve Washingtonu D.C. V mediální praxi pak skutečnost, že jsem byl jako vůbec první Čech jmenován mediátorem v případě ICC (mediace vedená u ADR Centra Mezinárodní obchodní komory se sídlem v Paříži), a to hned ve dvou řízeních. V obou kauzách šlo o velmi zajímavé mezinárodní spory. Konečně si také cením toho, že jsem coby mediátor veden u Sportovního rozhodčího soudu ve švýcarském Lausanne (Tribunal Arbitral du Sport).

3. Jak často Vás ve Vašem oboru něco překvapí?

Každý případ je specifický a plný překvapení. Někdy se říká, že spory jsou jako sněhové vločky: jsou jich miliony, na první pohled vypadají podobně, ale při bližším pohledu zjistíte, že je každá unikátní. A tak je to i s konflikty. Každá kauza je tedy jedinečná a mnohdy i ty finančně „nejmenší“ spory patří nakonec mezi ty nejzajímavější.

Někdy mě také překvapuje naivita, s jakou strany a jejich právní zástupci vstupují do vyjednávání. Občas školím advokátní kanceláře a společnosti ve vyjednávání a mnohdy vysoce postavení lidé vůbec poprvé slyší o teorii vyjednávání. Pak se děsí, kolik zbytečných chyb někdy v životě udělali.

4. Knížka, kterou jste četl naposled?

Skvělý thriller *The Peacemaker's Code*, jehož autorem je kolega z Harvard University Deepak Malhotra. Četl jsem od něj celou řadu skvělých publikací věnujících se řešení sporů, ale tady jde o jeho první beletrii a velmi se mu povedla. Deepak na napínavém a smyšleném příběhu ilustruje teorii

řešení sporů a vyjednávání. Jde o zcela převratný koncept a neotřelý způsob vzdělávání široké veřejnosti.

5. Ideální dovolená?

Jako vášnivý jachtař nemohu odpovědět jinak: na palubě lodi. A nezáleží na tom, jestli s rodinou na vlnách Středozemního moře, nebo s kamarády na Baltu, kde je to přeci jen o poznání sportovnější.

Někdy se říká, že na každou hodinu jízdy na lodi připadnou dvě, kdy na plavidle musíte pracovat. Já jsem si tu fyzickou práci na své vlastní plachetnici přeměnil na specifický relax. Máme starý švédský Ohlson 8:8, který už té pozornosti vyžaduje více, ale časem jsem zjistil, že právě ta mechanická práce a údržba a neustálé vylepšování je něco, u čeho si skvěle vyčistím hlavu.

6. Který předmět byl na studiích Vaším nejoblíbenějším? A který jste naopak neměl rád vůbec?

Nejvíce mě bavila arbitráž a vyjednávání, ať již to bylo během mých studií na pařížské Sorbonně či na Cornell Law School. Nemohu říct, že bych nějaký předmět výslovně neměl rád, ale spíše mě mrzelo, že během mých studií na PF UK neexistoval žádný předmět věnující se ADR (alternative dispute resolution) a řešení sporů. I to byl jeden z důvodů, proč jsme s kolegy založili Centrum mimosoudního řešení sporů a dnes mohou studenti na právech v Praze studovat ADR v češtině i angličtině.

7. Čím Vás dokáží studenti překvapit?

Pokaždé, když v 18:00 dorazím učit na fakultu a potkám tam nadšené mladé lidi, kteří se chtějí dozvědět něco nového. Navzdory tomu, že celý den seděli na přednáškách, nebo pracovali v advokátních kancelářích.

8. Zážitek z praxe, který Vám nejvíce utkvěl v paměti?

Každý urovnaný spor, kde se podařilo zabránit nesmyslnému soudnímu řízení, zbytečně vynaloženým nákladům a konečně také zničeným vztahům, je zážitek na celý život. Ale je pravda, že některé případy přeci jenom vystupují více do popředí. Vzpomínám si na jeden obchodní spor, který se intenzitou vztahů značně odlišoval od ostatních. Šlo o dva bývalé kamarády, kteří spolu začali spolupracovat a nakonec tím zničili nejenom obchodní, ale hlavně i ty přátelské vztahy.

Je pravda, že emoce jsou při řešení všech sporů klíčové a platí to i v obchodních sporech. Jeden z těch dvou klientů mě před začátkem jednání ujišťoval, že je klidným a vyrovnaným businessmanem. Za dvacet minut řval na druhou stranu a mlátil svým novým mobilem o stůl. Na to asi jen tak nezapomenu. Spor se přesto podařilo vyřešit smírně ke spokojenosti obou pánů.

9. Kde se vidíte za 10 let?

Na plachetnici přeplouvám Atlantik:-) Ale vážně: možná budu více selektivní ve vztahu ke sporům, které budu jako mediátor přijímat. Rád bych také v budoucnu změnil poměr mezi praxí a akademickou činností ve prospěch výuky a vědecké činnosti. Dlouhodobým cílem je také přiblížit naše Centrum mimosoudního řešení sporů k modelu, který na Harvard University reprezentuje PON (Program on Negotiation).

10. Kdyby pro Vás peníze nebyly vůbec důležité, co byste dělal?

To samé. Motivací pro to, co dělám, nejsou peníze. Baví mě pomáhat lidem hledat řešení, překonávat příkopy a opravovat zničené vztahy.

Další články:

- [10 otázek pro ... Marka Šmůlu](#)
- [10 otázek pro ... Ondřeje Čížka](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Černého](#)
- [10 otázek pro ... Piotra Adamczyka](#)
- [10 otázek pro ... Jaroslava Nováka](#)
- [10 otázek pro ... Jakuba Jirovského](#)
- [10 otázek pro ... Michala Pálinkáse](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)